

مراجعه کنندگان به کتابخانه های تخصصی "پزشکی" اعم از دانشجو، محقق، عضو هیئت علمی دانشگاهها بدلیل تنوع منابع مرجع، کمبود وقت مطالعاتی و اکثراً "بدلیل عدم آشنائی بانحوه استفاده از منابع مرجع سه ندرت آنها را مورد استفاده قرار میدهند. وجود کتابدار متخصص که آگاهی و آشنائی به منابع مرجع داشته باشد در چنین کتابخانه هائی ضروری است.

پژوهش حاضر با فرض اینکه کتابداران مرجع نسبت به منابع مرجع پزشکی، آگاهی و شناخت کافی ندارند، در طی نیمسال ۷۱ - ۱۳۷۰ انجام گردید. جامعه مورد پژوهش شامل کتابداران مرجع کلیه کتابخانه های مرکزی پزشکی سراسر ایران و در تهران سه دانشگاه، شهید بهشتی، ایران و تهران به علاوه دانشکده های تابعه بود. این بررسی با روش پژوهشی توصیفی انجام شد، با توجه به فرضیه فوق سئوالهائی در ارتباط با پنج منبع اصلی پزشکی:

اکسپریتامدیکا^۱، ایندکس مدیکوس^۲، بایولوژیکال ابسترکتس^۳، ساینس سایتیشن ایندکس^۴، کیمیکال

ابسترکتس^۵، مطرح شد تا میزان آگاهی و شناخت کتابداران مرجع از منابع ذکر شده اندازه گیری شود. روش گردآوری اطلاعات از طریق پرسشنامه هائی بود که به کتابخانه دانشگاههای یاد شده ارسال شد، تا توسط کتابدار مرجع آن کتابخانه تکمیل گردد، جمعاً ۳۰ کتابخانه به پرسشنامه ها پاسخ دادند که اطلاعات بدست آمده مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته های پژوهشی نشان میدهد که:

میزان شناخت کتابداران مرجع از منبع مرجع اکسپریتامدیکا، ۲۳/۳۳٪ خوب، ۲۳/۳۳٪ متوسط، ۱۰٪ خیلی کم است و ۶۳/۳۳٪ آن را هیچ نمیشناسند.

از منبع ایندکس مدیکوس، ۱۳/۳۳ درصد خوب، ۶۰٪ متوسط و ۱۰٪ خیلی کم است و ۱۶/۶۷٪ آنرا هیچ نمیشناسند.

میزان شناخت کتابداران مرجع از منبع بایولوژیکال ابسترکتس^۳، ۳/۳۳٪ خوب، ۱۲/۳۳٪ متوسط و ۱۶/۶۷٪ خیلی کم است و ۶۶/۶۷٪ آن را هیچ نمیشناسند.

-
- 1- Excerpta medica (E.M)
 - 2- Index medicus (I.M)
 - 3- Biological Abstracts. (B.A)
 - 4- Science Citation Index (S.C.I)
 - 5- Chemical Abstracts (C.A)

میزان شناخت از منبع ساینس سایتیشن ایندکس ۳/۳۳٪ خوب، ۱۳/۳۳٪ متوسط، ۱۶/۶۷٪ خیلی کم است و ۶۶/۱۷٪ آن را هیچ نمی‌شناسند.

میزان شناخت از منبع کیمیکال ابسترکتس ۲/۳۳٪ خوب، ۲۶/۶۷٪ متوسط، ۱۶/۶۷٪ خیلی کم است و ۵۳/۳۳٪ آن را هیچ نمی‌شناسند.

همچنین میزان آگاهی کتابداران مرجع با نحوه استفاده از منابع پدیدار شده با کمک پرسشهایی از آن منابع مورد بررسی قرار گرفت که یافته هانشانگرایین است :

در مورد اکسپریتامدیکا ۲۰٪ پاسخ هاصحیح، ۱۱/۱۱٪ پاسخها غلط و ۶۳/۳۳٪ بدون پاسخ بوده است .
در مورد ایندکس مدیکوس ۵۷/۷۸٪ پاسخها صحیح، ۱۷/۷۸٪ پاسخها غلط و ۲۴/۴۴٪ بدون پاسخ بوده است .

در مورد بایولوژی کال ابسترکتس ۱۵٪ پاسخها صحیح، ۸/۳۳٪ پاسخها غلط و ۷۶/۶۷٪ در صد بدون پاسخ بوده است .

در مورد ساینس سایتیشن ایندکس، ۲۰٪ پاسخها صحیح، ۱۵٪ پاسخها غلط و ۶۵٪ بدون پاسخ بوده است .
در مورد کیمیکال ابسترکتس ۳۰٪ پاسخها صحیح، ۱۴/۴۴٪ پاسخها غلط و ۵۵/۵۶٪ بدون پاسخ بوده است .

با توجه به نتایج آماری ارائه شده، لزوم آموزش منابع مرجع پزشکی به کتابداران مرجع کتابخانهها احساس می‌شود .